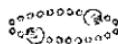

šasnika na ovom području. Godine je 1874. napisao djelo „Eksistencija Božja i sreća ljudska.“ Tu poriče, da bi se atomi svojim vlastitim silama, ma i za najdulje vrijeme, mogli složiti u živu stanicu. „Bez inteli-gencije, koja svršno djeluje, ne bi bili nikad mogli nastati organizmi.“ To on osvjetljuje jednim primjerom na temelju računa vjerojatnosti. „Da se kroz milijun godina svake godine rodi milijun ljudi, od kojih bi svak dosegao doba od 10.000 godina i u svakoj minuti svog života dvadeset puta bacio trideset kocaka, vjerojatno je, da ne bi ni jedan put zbroj oka bio 30.“ Iz toga zaključuje: ne može se zamisliti, da bi pukim slučajem pa i nakon nebrojenih pokusa ne razumna narav mogla proizvesti onih zamršenih organizama našeg planeta.

Pretresli smo kratko*) kulturne nazore pravaka na području mehaničke teorije o toplini i zakona o održanju sile. Nema ni jednoga, koji bi svjedočio u prilog materializmu i ateizmu; naprotiv svi, koji su se o tom pitanju izjavili, odlučni su pristaše znanstvenog uvjerenja o eksistenciji Boga, Stvoritelja neba i zemlje.

Prirodoslovnim velikanim dublji pogled u prirodu nije ni malo smetao, da znanstveno spoznaju Boga; čini se, da tek površan pogled u prirodu odvraća od Boga.

M. Vanino.

Megju zvijezdama.

*Mjesec mene mamio
Kroz borove grane,
Ali' ja zvijezde volio
Nebom rasijane.*

*Bilo mi ko u školi
Usred djece moje,
Što mi oči i srce
Poklanjala svoje.*

*) Opširno i s vrlo zanimljivim pedacima obradio je ovo pitanje Kneller u svojem kritičkom djelu „Das Christentum und die Vertreter der neueren Naturwissenschaft“ (3. izd., str. 7—46.), kojim se i mi ovdje služimo.

*Tako su me zanijele
One bezbroj-oci
S plamnim svojim osmijehom
Iz bezdane noći.*

*Zora s njih još rudjela
Ranih tisućjeća,
S njih i tajna ljeskala
Božjega umjeća.*

*I nevinost djetinju
Kano da su pile
Pa ko u čar vječiti
Mladost pokupile.*

*Ljepšim sjajem sjajile
Majčine tek luči
Isusa na srdašcu
Željko milujući.*

*I val čežnje shvatio
Moje srce živo
Zvijezdam ga na obalu
Pjeneć izbacivo.*

*Primite me megju se,
O zvjezdice sjajne,
Uz vas ću bar tepati
Božanstvene tajne!*

Zagreb, 1919.

Jek.

NAJPREČA ZADAĆA.

Boluje naše doba od teških rana. Te je rane otkrio bezobzirno svjetski rat. Sva se naša kultura pokazala kao ljeska bez sadržaja. Sve moderne društvene uredbe se očitovaše kao kuća od karata. Znanost se ponizila do služavke silnim strastima, koje su kao vojskovode vodile rat, što je svojim barbarstvom nadvisio skoro sve druge takve erupcije u povijesti.

Komisije najuglednijih ljudi istražuju uzroke svjetskoj revoluciji, koja je uništila trud tolikih vjejkova — i svaljuje krivnju sad na ovoga, sad na onoga, a nitko ne će da sebe zapita: nijesam li i ja uzrok tolikoj katastrofi. Jer zaista tko hoće da bude iskren, taj mora potpisati riječi sv. Pisma, koje veli: „Odakle ratovi i kavge među vama? Zar ne od požuda vaših, koje ratuju u udima vašim?“ (Jak. 4, 1.)